

Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 81/13 Maddesindeki Bandrol Yükümlülüğüne Aykırılık Suçları'nın İptali Hükümü Anayasa Mahkemesince İptal Edildi

27 Eki 2020

5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ("FSEK") uyarınca musiki ve sinema eserlerinin çoğaltım nüshaları ile süreli olmayan yayınlara bandrol yapılıp yapılmaması zorunludur. Bandrol yükümlülüğüne aykırılık suçları FSEK madde 81 ile düzenlenmekte iken; FSEK madde 81/13 ise eser üzerindeki mali ve manevi haklara tecavüz suçunun düzenlendiği 71/1-1'e atıfta bulunarak, özel bir suçları iptali halini düzenlemektedir.

Buna göre, bandrol yükümlülüğüne aykırılık suçunun, 71/1-1'de düzenlenen ayrı esere ilişkin manevi, mali ve baki haklara da tecavüz suçuyla beraber işlenmesi halinde, fail hakkında madde 81'de düzenlenen cezalar yerine yalnızca madde 71'de yazılan cezalar üçte bir oranında artırılarak uygulanacaktır.

İzmir 1. Fikri ve Sınai Haklar Ceza Mahkemesi, FSEK madde 81/13'ün iptali talebiyle Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuş; Anayasa Mahkemesi, ilgili maddenin Anayasa'nın 2. maddesine ve ölçülülük ilkesine aykırılık olması sebebiyle iptaline karar vermiştir. Bahsi geçen karar 31188 sayılı ve 17 Temmuz 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Anayasa Mahkemesi'nin iptal gerekçesi aşağıdaki gibidir:

- Mali ve manevi haklara tecavüze dair FSEK madde 71'de düzenlenen suçlar hak sahiplerinin şikâyetine bağlı olup, hükmolunacak cezalar adli para cezası veya hapis cezası olarak seçimlik düzenlenmiştir. Ayrıca madde 71/3 ile bazı hallerde faile ceza verilmesinden vazgeçilmesi mümkün kılınmıştır.
- Öte yandan FSEK madde 81 bandrol yükümlülüğüne aykırılık halinde 4., 10. ve 12. fıkralarında seçimlik olarak hapis veya adli para cezası, 11. fıkra ise yalnızca hapis cezası öngörmektedir. Bu suçlar re'sen soruşturulup, kamu adına kovuşturulmaktadır.
- Yalnızca bandrol yükümlülüğüne aykırılık suçunu işleyen failin madde 81/4 uyarınca hapis cezası alması mümkün iken, ayrıca failin manevi, mali veya baki hak sahiplerinin haklarına tecavüz etmesi durumunda, hak sahibinin şikâyeti üzerine madde 71 uyarınca adli para cezası veya hiç ceza almaması gibi daha hafif sonuçlar ile kararlaştırılması mümkün olmaktadır. Bir diğer deyişle, her iki fiili de işleyen failin, şikâyet olmaması halinde daha ağır, şikâyet olması halinde ise daha hafif bir ceza ile kararlaştırılması olasıdır. Aslında şikâyet hakkının kullanılması failin yarattığı etkinin daha yoğun olduğunu göstermesine rağmen failin daha lehine bir hukuki sonuç doğuracaktır. Bu durum, hem şikâyet eden hak sahibinin tatmini bakımından, hem de eylemlerin eylem sonuçları doğurmaması sebebiyle ölçüsüzdür.
- Ayrıca "bandrol yükümlülüğüne" aykırılık suçları, üçüncü kişiler tarafından ya da eser sahipleri tarafından işlenmektedir. Madde 71/1'de düzenlenen suçlar ise çoğunlukla eserle ilişkisi olmayan üçüncü kişiler tarafından işlenmektedir. Bu durumda da bandrol yükümlülüğüne aykırılık davranan eser sahipleri, eserle hiçbir ilişkisi bulunmayan kişilerden daha ağır cezalandırılmaları olacaktır.

Anayasa Mahkemesi, açılan nedenlerle 12 Haziran 2020 tarihli ve 2019/74 E. 2020/24 K. sayılı ilamıyla, ilgili hükmün iptaline karar vermiştir.

Kararın tam metnine bu [bağlantı](#)dan ulaşabilirsiniz.

İLGİLİ ÇALIŞMA ALANLARI

- [Fikri Mülkiyet Davaları](#)
- [Fikri Mülkiyet Lisanslandırılması](#)

- Fikri Mülkiyet Portföylerinin Yönetimi
-

Related Attorneys

- İ?İK ÖZDO?AN, LL.M.
- ECE BERKMAN

Moroglu Arseven | www.morogluarseven.com